

Verantwoorde Veehouderij

Nieuwsbrief nummer 4
Mei 2006

Project Duurmelken

In het project durumelken zijn er in de afgelopen maanden, naast het doorlopende onderzoek bij de deelnemende bedrijven, een tweetal extra activiteiten geweest. ZO heeft er een sessie over het maatschappelijk draagvlak van de geitenhouderij plaatsgevonden. Een korte samenvatting is verderop in deze nieuwsbrief te vinden. Verder is er een extra onderzoek naar de verwerkbaarheid van melk van langdurig gemolken geiten uitgevoerd en gerapporteerd. Ook hiervan is een samenvatting in deze nieuwsbrief te vinden.

Verder zijn de verzamelde data van de melkproducties en conditiescores globaal op een rij gezet. De eerste indrukken uit deze data vindt u op pagina twee.

Verwerkbaarheid van 'duurmelk'

De melk van dieren die tegen de droogstand aanzitten is volgens de literatuur minder geschikt voor kaasbereiding, vanwege een minder goede verhouding van vet- en eiwit, lager aandeel kaaseiwit in het totaal aan eiwit en hogere enzymactiviteit. De vraag rees daarom of deze teruggang in verwerkingseigenschappen ook gold voor melk van langdurig gemolken geiten. De veronderstelling was dat dit de teruggang pas in gaat aan het eind van de dracht als de melkgift sterk daalt. Bij duurgemolken geiten zou dat geen problemen op leveren. Om hier zeker van te zijn is er extra onderzoek opgezet.

Op twee in het project deelnemende bedrijven zijn melkmonsters genomen bij groepen geiten van verschillende lactatiestadia. Zowel bij nieuwmelkte dieren, dieren op de top van de melkproductie, dieren rond de dekperiode, duurgemolken dieren en eind lactatie dieren zijn bemonsterd.

De melk van duurgemolken dieren bleek niet af te wijken van gangbare lactaties, zowel in gehalten als in verwerkingseigenschappen. De onderzoekscommissie van het Productschap voor Zuivel is dan ook overtuigd dat duurmelken geen negatieve effecten heeft voor de verwerkers van de geitenmelk.

Maatschappelijk draagvlak

Voor het project duurmelken, en met name voor LNV als medefinancier, is het van belang te weten wat duurmelken betekent voor het maatschappelijk verantwoord houden van melkgeiten. Om dit boven tafel te krijgen heeft ASG Veehouderij een sessie georganiseerd met diverse schakels uit de sector met als uitgangspunt 'Draagt duurmelken bij aan een verantwoorde geitenhouderij'. Uitgenodigd waren een vertegenwoordiger van LTO, Dierenbescherming, LNV, veevoerindustrie, melkverwerkers, kaasvermarkters en een deelnemer aan het project. In een open discussie, met behulp van de Group Decision Room-techniek, zijn vele aspecten besproken en bediscussieerd.

De conclusie van deze sessie, weliswaar in het kader van duurmelken opgezet, maar breder getrokken in een algemeen maatschappelijk draagvlak voor melkgeitenhouderij, is positief. De sector heeft mogelijkheden om het goede image in stand te houden en uit te bouwen. Knelpunten worden voldoende onderkend en aangepakt. Een grote betrokkenheid van ondernemers, een goed en groeiend marktperspectief, een prima product en een hoog niveau van dierenwelzijn zijn de peilers onder de sector. De kansen moeten worden uitgebouwd met aandacht voor de arbeidsbehoefte, afstemming van vraag en aanbod en een op de sector afgestemde regelgeving.

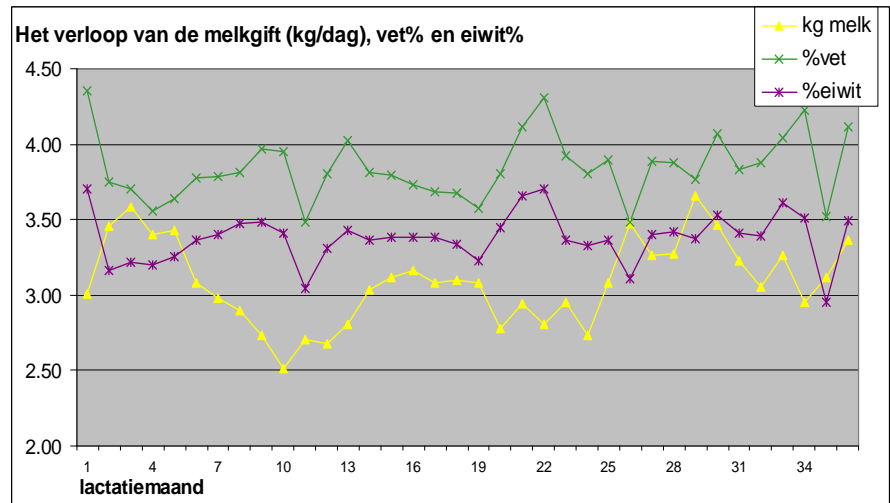
Een uitgebreid verslag hiervan is te vinden in het februari-nummer van Geitenhouderij en natuurlijk op de website van Verantwoorde Veehouderij.

Verantwoorde Veehouderij

Verloop melkproductie

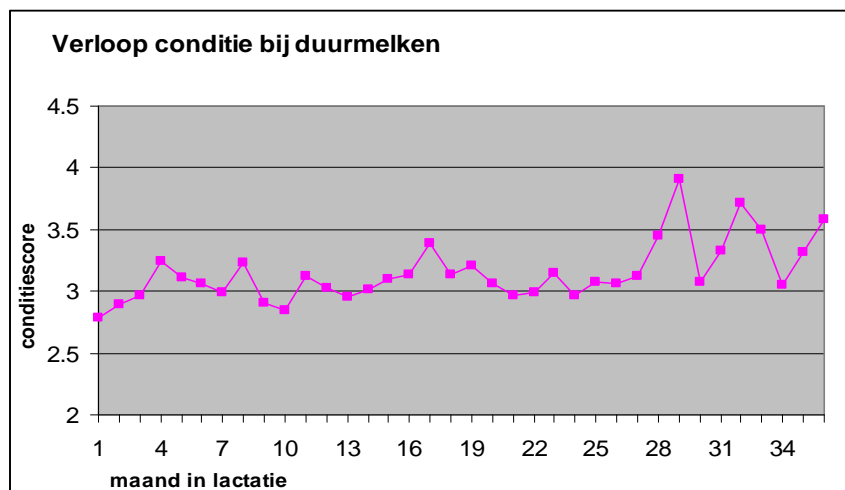
Melkgift, gehalten en celgetallen worden nu al bijna een jaar verzameld. Dit betreft productie-cijfers van geiten met normale lactatie en verlengde lactaties. In de grafiek hiernaast is het verloop aangegeven van de melkgift en gehalten van dieren in verschillende lactatiemaanden. In de eerste 12 maanden zitten zowel gangbaar gemolken dieren als duurgemolken dieren, na het eerste jaar blijven de duurgemolken dieren over. Het

gaat hierbij weliswaar om een globale indicatie, maar het geeft wel aan dat de melkproductie de verwachte dalen kent na 12 en 24 maanden, maar gemiddeld nog iets toe neemt. Deze toename zal zeer waarschijnlijk worden veroorzaakt doordat ook veel jonge dieren duurgemolken worden, waarbij de melkgift stijgt met het toenemen van de leeftijd.

Conditiecores

Een belangrijk onderdeel van het onderzoek is het volgen van de conditie van de dieren. Het vervetten van dieren die niet drachtig worden zou namelijk een probleem kunnen zijn, met de daarmee gepaard gaande problemen op en tijdens drachtigheid. De verwachting was dat duurgemolken geiten wat eerder vervetten

omdat als ze net iets te royaal gevoerd worden, dit door de lange lactatieperiode uiteindelijk leidt tot een geit in overconditie. De geiten worden gescoord op een schaal van 1 (erg mager) tot 5 (erg vet). Een geit in de juiste conditie scoort een 3. In de figuur links is net als bij de productie de conditiescore uitgezet tegen het aantal maanden in lactatie. De geiten beginnen een lactatie,

zoals te verwachten was, met een wat zuinige conditie. Daarna schommelt de conditie gedurende twee jaar rond de drie, zonder dat er een duidelijke vervetting te zien is. In het derde jaar wordt de variatie groter en neemt de conditie toe. Het betreft echter in vergelijking met de eerste twee jaar een beperkt aantal dieren. Ook kan een bedrijfsinvloed mee gaan spelen. De verschillen in conditie tussen de bedrijven zijn namelijk best groot, deels veroorzaakt door de strategie van de geitenhouder om scherper of wat royaler te voeren, deels ook door het voersysteem.

De verschillen tussen de geitenhouders zijn nog niet verder uitgewerkt. In de tussenevaluatie van het project, wat deze zomer zal plaatsvinden, komen dit soort zaken uitgebreid aan de orde.